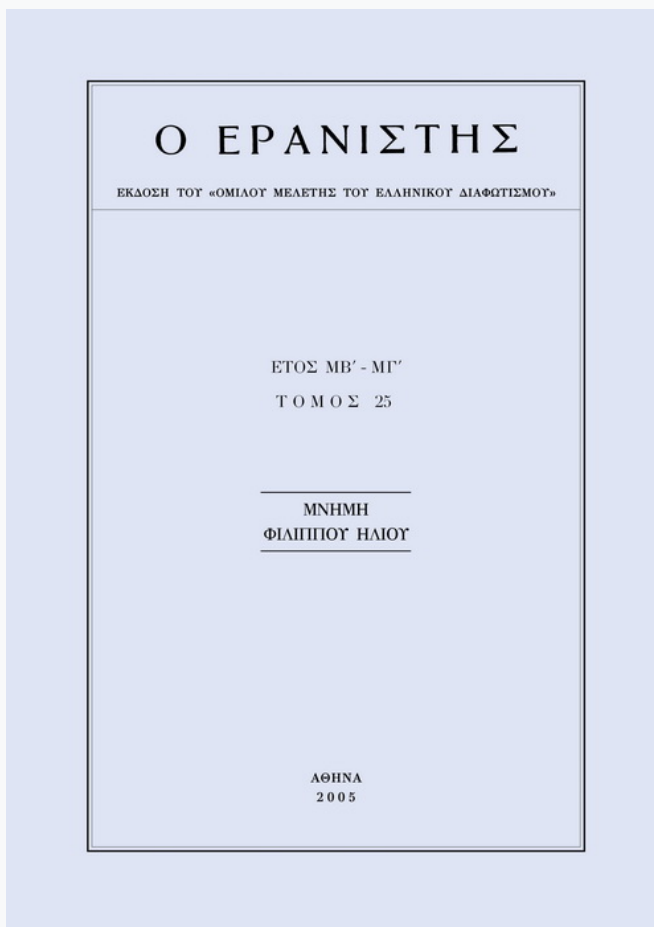

The Gleaner

Vol 25 (2005)

In Memoriam of Philippos Iliou

Χρονικά – Ειδήσεις

eranistes eranistes

doi: [10.12681/er.105](https://doi.org/10.12681/er.105)

To cite this article:

eranistes, eranistes. (2005). Χρονικά – Ειδήσεις:

- Η ΙΘ' Γενική Συνέλευση του Ο.Μ.Ε.Δ.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ο.Μ.Ε.Δ. των ετών 2004-2005
- Το Ψήφισμα του Ο.Μ.Ε.Δ. για το θάνατο του Φίλιππου Ήλιου
- Γιώργος Γ Άλισανδράτος (1915-2004)
- Εκατό χρόνια από τη γέννηση του Κ.Θ. Δημαρά
- Έργογραφία Κ.Θ. Δημαρά, 1917-2004
- Βιβλιογραφία Κοραή 2006
- Διακόσια χρόνια από το θάνατο του Ευγένιου Βούλγαρη
- Το 12ο Διεθνές Συνέδριο για το Διαφωτισμό (Montpellier 8-15 Ιουλίου 2007)

The Gleaner, 25, 447-453. <https://doi.org/10.12681/er.105>

Χρονικά - Ειδήσεις

Η 10^η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ Ο.Μ.Ε.Δ.

Η 10^η Γ.Σ. του Ο.Μ.Ε.Δ. πραγματοποιήθηκε την 8η Ιανουαρίου 2004, με πρόεδρο τόν κύριο Βασίλη Παναγιωτόπουλο και γραμματέα τήν κυρία Μάχη Παϊζή-Αποστολοπούλου. Θέματα ήμερησίας διάταξης ήταν: 1. Απολογισμός άπερχομένου Διοικητικού Συμβουλίου, 2. Έκθεση Έξελεγκτικής Επιτροπής, 3. Έκλογή Έξελεγκτικής Επιτροπής, 4. Μερική ανανέωση του Δ.Σ., 5. Προτάσεις μελών.

Στήν αρχή τής συνεδρίας ο Γενικός Γραμματέας του Όμιλου κύριος Δημήτρης Αποστολόπουλος παρουσίασε τήν Έκθεση πεπραγμένων του Δ.Σ. τών έτων 2001-2003. Θύμισε πρώτα τά τής ίδρυσης του Ο.Μ.Ε.Δ. και τής πρώτης κυκλοφορίας του Έραριστή: ο Όμιλος Μελέτης του Έλληνικού Διαφωτισμού ιδρύθηκε τό 1962 αλλά ή επιστημονική του παρουσία μέ τό περιοδικό του, τόν Έραριστή, άρχισε από τήν άμέσως επόμενη χρονιά, στό τέλος τής οποίας είχε ολοκληρωθεί ο πρώτος τόμος του περιοδικού. Τά θύμισε για νά υπογραμμίσει πώς στά τέλη του 2003 συμπληρώθηκαν σαράντα ένα χρόνια ζωής ενός επιστημονικού όμιλου και σαράντα χρόνια από τήν έκδοση του πρώτου τόμου του περιοδικού του. Μιά επέτειος που τό Δ.Σ. θέλησε νά τήν τιμήσει. Αποφασίστηκε έτσι ο 24ος τόμος του περιοδικού νά έχει έναν πανηγυρικό χαρακτήρα: νά υπάρχουν κείμενα που νά αναφέρονται στήν ιστορία του Ο.Μ.Ε.Δ. και —τή μικρή ιστορία— του Έραριστή, νά κληθούν νά δώσουν συνεργασία κάποιοι από

τούς πρώτους συνεργάτες του περιοδικού κτλ.

Οί φιλόδοξοι αύτοί στόχοι επέφεραν μιá μικρή καθυστέρηση στήν έκδοση του τόμου· καθυστέρηση που θά τήν ισορροπήσει τό γεγονός ότι ο νέος, πανηγυρικός, τόμος του περιοδικού θά κυκλοφορήσει στό εξίσου σημαντικό για τόν Ο.Μ.Ε.Δ. και τό περιοδικό του έτος, τό 2004, τήν 21η Μαΐου του όποιου συμπληρώνονται έκατό χρόνια από τή γέννηση του Κ. Θ. Δημαρά.

Αντί του τόμου του Έραριστή, που κατά παράδοση τήν τελευταία δεκαετία προσφέρεται στά μέλη του Ο.Μ.Ε.Δ. κατά τή Γενική Συνέλευση, μοιράστηκε τό Répertoire des dix-huitiemistes, που μόλις κυκλοφόρησε από τή Διεθνή Έταιρεία Μελέτης του 18ου αιώνα, Répertoire στο όποιο υπάρχουν τά όνόματα τών Έλλήνων μελετητών του Διαφωτισμού αλλά και τά όνόματα τών ανά τόν κόσμο ασχολουμένων μέ τή μελέτη του 18ου αιώνα: 10.520 όνόματα, αριθμός όπωσδήποτε έντυπωσιαχός.

Στό διάστημα λοιπόν αυτό προετοιμάστηκε και πρόκειται νά κυκλοφορήσει ο 24ος τόμος του επιστημονικού περιοδικού του Όμιλου Ό Έραριστής. Ο τόμος, 260 περίπου σελίδων, θά περιέχει δώδεκα «Μελετήματα» και όκτώ «Παρασχολήματα».

Στό ίδιο διάστημα, αδιάλειπτη ήταν ή εκπροσώπηση του Όμιλου στις συνεδρίες τής Διεθνούς Έταιρείας, καθώς μάλιστα ο εκπρόσωπος τής Ελλάδας έκλέχτηκε δεύτερος άντιπρόεδρος τής

Διεθνούς Έταιρείας. Συμμετοχή στις συνεδρίες αλλά και συμμετοχή με ανακοινώσεις στα επιστημονικά συμπόσια τα όποια οργανώνουν οι εθνικές εταιρείες που φιλοξενούν κάθε φορά τη συνεδρία της Διεθνούς Έταιρείας. Και ακόμα με τη σύμφωνη γνώμη του Δ.Σ. ο Ο.Μ.Ε.Δ. αποφάσισε να συνδράμει, όπως κάνουν και οι μεγάλες εταιρείες, για να χορηγηθούν υποτροφίες σε νέους επιστήμονες προκειμένου να λάβουν μέρος στο Διεθνές Συνέδριο του Διαφωτισμού που τον Αύγουστο του 2003 έλαβε χώρα στο Λός Άντζελες των Ήνωμένων Πολιτειών.

Στο Συνέδριο αυτό ανακοινώθηκαν τα αποτελέσματα των εκλογών που έγιναν μεταξύ των μελών της Διεθνούς Έταιρείας για την ανάδειξη των μελών του Προεδρείου της για τα επόμενα τέσσερα χρόνια. Στις εκλογές αυτές ή ελληνική εταιρεία, ο Ο.Μ.Ε.Δ., είχε μία σημαντική επιτυχία, αφού ο Έλληνας αντιπρόσωπος εξελέγη σε μία από τις υψηλές θέσεις του Προεδρείου, επιτυχία σημαντική, διότι τις θέσεις αυτές τις μονοπωλούν, κατά κανόνα, οι αντιπρόσωποι των μεγάλων εταιρειών. Το γεγονός ότι εξελέγη ο Έλληνας αντιπρόσωπος είναι ένδειξη του κύρους που έχει κατορθώσει να αποκτήσει ο Ο.Μ.Ε.Δ. στη διεθνή επιστημονική κοινότητα. Μέσα στην ίδια προοπτική σχεδιάζει το Δ.Σ. να εγκαινιάσει έναν ηλεκτρονικό κόμβο στο διαδίκτυο που να παρουσιάζει τον Ο.Μ.Ε.Δ., την ιστορία του, τα δημοσιεύματά του, τις δραστηριότητές του.

Αναφερόμενος στην προσπάθεια που είχε αναλάβει ο Άλκης Άγγελο να εκδώσει την Άλληλογραφία του Εύγε-νιου Βούλγαρη στη σειρά του Όμιλου «Νέα Έλληνικά Κείμενα», προσπάθεια

που διακόπηκε με τον θάνατό του, ενημέρωσε τη Γ.Σ. πως δεν έγινε ακόμα δυνατό να παραληφθούν από την οικογένεια τα σχετικά κατάλοιπα του Άλκη Άγγελο, ώστε να συνεχιστεί το έργο που άφησε ήμιτελές.

Τέλος, αναφερόμενος στα οικονομικά του Όμιλου ανακοίνωσε ότι, με σύντομες ενέργειες του Δ.Σ., εξασφαλίστηκαν τα αναγκαία έσοδα. Φροντίσαμε, με άλλα λόγια, είπε, και στο διάστημα της τελευταίας διετίας να εισρεύσουν χρήματα στο ταμείο του Όμιλου από ποικίλες πηγές: το Ίδρυμα Ουράνη και το Ίδρυμα Κωστοπούλου. Όσον αφορά τη συνδρομή που εισπράττει ο Όμιλος από τα μέλη του, καθώς είχε διαπιστωθεί, στην προηγούμενη Γενική Συνέλευση, ότι είναι εξαιρετικά χαμηλή σε σύγκριση με άλλες επιστημονικές εταιρείες, αποφασίστηκε από το Δ.Σ. να αναπροσαρμοστεί στο ποσό των 15 ευρώ.

Μετά τον απολογισμό του Γενικού Γραμματέα, ο Ταμίας του Όμιλου κύριος Παναγιώτης Μιχαηλάρης ενημέρωσε αναλυτικά τη Γενική Συνέλευση για την οικονομική κατάσταση του Ο.Μ.Ε.Δ. και διένευε γραπτό σημείωμα με την αναλυτική κατάσταση των οικονομικών.

Στη συνέχεια διαβάστηκε ο ισολογισμός και η έκθεση της Εξελεγκτικής Επιτροπής και κατόπιν διεξήχθησαν οι ψηφοφορίες για τη σύνθεση της Ε.Ε. και τη σύνθεση του Δ.Σ. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, στην Ε.Ε. εξελέγησαν οι Βασιλική Μπόμπου-Σταμάτη, Βασιλική Πάτσιου και Κωνσταντίνος Πιτσάκης, ενώ για το Δ.Σ. οι Π. Μιχαηλάρης, Χ. Πατρινέλης, Φίλιππος Ηλιού και Δημήτρης Σπάθης.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ Ο.Μ.Ε.Δ. ΤΩΝ ΕΤΩΝ 2004-2005

Μετά τις άρχαιερασείες τῆς 8ης Ἰανουαρίου 2004 τὰ παραμένοντα καὶ τὰ νεοεκλεγέντα μέλη τοῦ Δ.Σ. συνήλθαν καὶ συγκροτήθηκαν σὲ σῶμα ὡς ἐξῆς: Βασ. Σφυρόερας πρόεδρος, Ἐμμ. Ν. Φραγκίσκος ἀντιπρόεδρος, Δ. Γ. Ἀποστολό-

πουλος γενικός γραμματέας, Π. Δ. Μιχαηλάρης ταμία, Πηνελόπη Στάθη εἰδ. γραμματέας, Φίλιππος Ἡλιού, Κώστας Λάμπας, Χ. Γ. Πατρινέλης, Δημήτρης Σπάθης μέλη.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΟΥ Ο.Μ.Ε.Δ. ΓΙΑ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΗΛΙΟΥ

Ἕπισημος Μελέτης
τοῦ Ἑλληνικοῦ Διαφωτισμοῦ

Ψ ἦ φ ι σ μ α

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιον τοῦ Ἕπισημου Μελέτης τοῦ Ἑλληνικοῦ Διαφωτισμοῦ (Ο.Μ.Ε.Δ.) μὲ τὸ ἄγγελμα τοῦ θανάτου τοῦ

ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΗΛΙΟΥ

μέλους τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ο.Μ.Ε.Δ. καὶ γιὰ σειρά ἐτῶν ὑπεύθυνου ἐκδόσης τοῦ ἐπισημοῦ περιοδικοῦ τοῦ Ἕπισημου Ἕπισημοῦ Ἑραριστῆς, ἐκτιμώντας τὴ μεγάλη προ-

σφορά του στὴ Νεοελληνικὴ Ἕπιστήμη καὶ ἰδιαίτερα στὴν ἔρευνα καὶ τὴ μελέτη τοῦ Νεοελληνικοῦ Διαφωτισμοῦ, ἀποφάσισε:

1. Νὰ παραστῆ σύσσωμο στὴν κηδεία.
2. Νὰ καταθέσει στεφάνι στὸν τάφο του.
3. Νὰ ἀφιερῶσει στὴ μνήμη του ἕναν ἀπὸ τοὺς προσεχεῖς τόμους τοῦ περιοδικοῦ Ἕπισημοῦ Ἑραριστῆς.

Ἀθήνα 5 Μαρτίου 2004

Ἕπισημος Πρόεδρος Ἕπισημος Γραμματέας
Βασ. Σφυρόερας Δ. Γ. Ἀποστολόπουλος

ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΛΙΣΑΝΔΡΑΤΟΣ (1915-2004)

Ἕσοι παρακολούθησαν τὸ Συνέδριον γιὰ τὰ 140 χρόνια τῆς Ἕνώσεως τῆς Ἕπτανήσου μὲ τὴν Ἕλλάδα (25-27 Φεβρουαρίου 2004) θυμοῦνται ἀσφαλῶς τὸν Γιώργο Ἀλισανδράτο, καταπονημένο μὲν ἀπὸ τὴν ἀσθένειά του, πάντα ὅμως μειλίχιο καὶ φιλικὸ πρὸς ὅλους. Διάβασε τὴν ἀνακοίνωσή του («Ἕπτανησιακὸς Ριζοσπαστισμὸς. Τὸ Σχίσμα») καὶ προήδρευσε στὴ δευτέρη ἀπογευματινὴ συνεδρία. Ἕταν ἡ τελευταία του δημόσια ἐμφάνιση. Δυὸ μέρη ἀργότερα εἰσήχθη στὸ νοσοκομεῖο, ὅπου πέθανε τὴν Κυ-

ριακὴ 7 Μαρτίου 2004, ἀκαταλιπὼν τοῖς φίλοις πένθος).

Ἕπισημος Γιώργος Ἀλισανδράτος γεννήθηκε στὸ Ληξούρι τὸ 1915 ὁ πατέρας του δάσκαλος. Ἕλαβε τὴν ἐγκύκλιο παιδεία στὴ γενέτειρά του καὶ κατόπιν στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Μαθήτευσε ἐπίσης στὸ (ἀνεπίσημο) Φροντιστήριον τοῦ Μανόλη Τριανταφυλλίδη, τοῦ ὁποῖου ἀργότερα —καὶ ὡς τὸ θάνατο τοῦ Δασκάλου— ὑπῆρξε στενὸς συνεργάτης.

Ἀπὸ τὸ 1942 —καὶ γιὰ σαράντα

σχεδόν χρόνια— υπηρέτοῦσε στὴν ἰδιωτικὴ Μέση Ἐκπαίδευση: στὴ Σχολὴ Μπερζάν ἀρχικὰ (ὅπου γιὰ μικρὸ ἢ μεγαλύτερο διάστημα εἶχε συναδέλφους τὸν Νίκο Σβορώνο, τὸν Ἄλκη Ἀγγέλου, τὸν Ὀδυσσεὶ Λαμπιδῆ κ.ἄ.) καὶ κατόπιν στὴ διάδοχο Σχολὴ Μωραΐτη, μετὴν ὁποία διατήρησε δεσμούς ὡς τὸ τέλος. Χαιρόταν ιδιαίτερα ὅταν βρισκόταν ἀνάμεσα σὲ παλιούς του μαθητές, οἱ ὁποῖοι μετὰ τὴ σειρά τους ἔδειχναν τὴν ἀγάπη καὶ τὸ σεβασμὸ τους στὸν παλιὸ καλὸ δάσκαλο.

Ἀπὸ τὸ 1932 —δηλαδὴ σὲ ἡλικία 17 ἐτῶν— ἄρχισε νὰ δημοσιεύει ἐπιστολές, φιλολογικὰ σημειώματα κλπ. ἀρχικὰ σὲ κεφαλονίτικα ἔντυπα, ἀργότερα σὲ ἀθηναϊκὲς ἐφημερίδες καὶ περιοδικὰ. Στὴν ἀρχὴ οἱ δημοσιεύσεις του ἦσαν μᾶλλον ἀραιές, ἀργότερα ὅμως —μετὰ τὸ 1960 περίπου— γίνονται πυκνότερες, ἐκτενέστερες καὶ συνθετικότερες. Τὶς τελευταῖες ἰδίως δεκαετίες, ὅταν ἀποδεσμεύτηκε ἀπὸ τὰ διδακτικά του καθήκοντα, ἐπιδόθηκε μετὰ ἀσυνήθη ἐπιμονὴ στὶς ἐπιστημονικὲς του ἐρευνες, τὶς ἐκδόσεις ἢ τὴν ἐπιμέλεια φιλολογικῶν ἐπιανεκδόσεων ἔργων Ἑπτανησίων λογοτεχνῶν, ὅπως τοῦ Λασκαράτου, τοῦ Μαβίλη, τοῦ Σπ. Ζαμπέλιου. Ἀναγραφὴ τῶν δημοσιευμάτων τοῦ Γ. Γ. Ἀλισανδράτου ἔχει συντάξει μετὰ πολλὴ ἐπιμέλεια ὁ κ. Κώστας Τσιγκάκης (δημοσιευμένη στὰ Κεφαλληνιακὰ Χρονικὰ 7 (1999), 7-32).

Τὰ δημοσιεύματά του θὰ μπορούσαν νὰ διακριθοῦν θεματολογικὰ σὲ πέντε κατηγορίες: Ἑπτανησιακὴ λογοτεχνία, Ἑπτανησιακὴ ἱστορία, Νεοελληνικὴ λογοτεχνία, Γλωσσικά, Ἐκπαιδευτικά. Αὐτὰ ἐκτὸς ἀπὸ πολλὰς ἐπιστολὰς σὲ ἐφημερίδες γιὰ ἐπίκαιρα θέματα, βιβλιοκρισίες, προλόγους, νεκρολογίες κλπ.

Ἀπὸ τοὺς Ἑπτανήσιους λογοτέχνες ἐκεῖνος ποὺ συγκέντρωσε περισσότερὸ τὴν προσοχὴν του ἦταν, πολὺ φυσικὰ, ὁ Διονύσιος Σολωμός. Τὰ κυριότερα δημοσιεύματά του γι' αὐτὸν συγκεντρώθηκαν πρόσφατα σὲ ἐνιαῖο τόμο, μετὰ φροντίδα τῆς Κυρίας Τασίας Γ. Ἀλισανδράτου καὶ πρόλογο τοῦ καθηγητῆ Π. Δ. Μαστροδημήτρη, τὰ Σολωμικὰ Μελετήματα (ἔκδ. Πορεία), Ἀθήνα 2004, 216 σ. Ἐπὶ δεκαετίες ἐπίσης τὸν ἀπασχόλησε ὁ Ἀνδρέας Λασκαράτος, τοῦ ὁποῖου ἐξέδωσε ἐπιστολές, αὐτοβιογραφικὰ κείμενα κλπ. Ἐπιανεξέδωσε ἐπίσης, μετὰ ἐκτενὴ προλεγόμενα, γλωσσάριο κλπ., τὸ ἔργο τοῦ Λασκαράτου Ἰδοῦ ὁ Ἄνθρωπος (ἔκδ. Ἑρμῆς NEB), Ἀθήνα 1970, 216 σ. Δημοσίευσε ἐπίσης μελέτες γιὰ τὸν Κάλβο, τὸν Βαλαωρίτη, τὸν Μικέλη Ἀβλιχο, τὸν Παν. Βεργωτῆ, τὸν Μαβίλη, τοῦ ὁποῖου ἐπιανεξέδωσε τὰ Ποιήματα (ἔκδ. Ἰδρύματος Ἑλένης καὶ Κώστα Οὐράνη), Ἀθήνα 1990, 237 σ. Ἐπιανεξέδωσε ἐπίσης τὰ Κριτικὰ Κείμενα τοῦ Σπ. Ζαμπέλιου, μετὰ ἐκτενὴ εἰσαγωγικὰ σχόλια (ἔκδ. Ἰδρύματος Ἑλένης καὶ Κώστα Οὐράνη), Ἀθήνα 1999, 310 σ. Στὰ κατάλοιπά του ὑπάρχει πολὺ ὕλικὸ γιὰ μιὰ νέα ἔκδοση τῶν ποιημάτων τοῦ Μικέλη Ἀβλιχο.

Τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Γ. Ἀλισανδράτου γιὰ τὴν ἑπτανησιακὴ ἱστορία συγκεντρώθηκε σχεδὸν ἀποκλειστικὰ στὸ κίνημα τοῦ Ριζοσπαστισμοῦ (1848-1864) καὶ ιδιαίτερα στοὺς δύο μαχητικοὺς καὶ πολυπαθεῖς ἡγέτες του, τὸν Ἰωσήφ Μομφερράτο καὶ τὸν Ἠλία Ζερβὸ Ἰακωβάτο. Ἀξιοσημείωτες εἶναι οἱ ἐκδόσεις αὐτοβιογραφικῶν σημειωμάτων καὶ ἐπιστολῶν τους, ποὺ ρίχνουν νέο φῶς στὴ ζωὴ καὶ τὴ δράση τῶν δύο αὐτῶν εὐγενικῶν ὅσο καὶ τραγικῶν ἡρώων. Σχετικὰ μετὰ τὶς ἱστορικὲς καταβολὰς τοῦ Ρι-

ζοσπατισμού σημειώνω δύο έκτενείς μελέτες του: «Ο Έπτανησιακός Ριζοσπαστισμός και οι σχέσεις του με τις Γαλλικές Έπαναστάσεις του 1789 και του 1848 και το Ιταλικό Risorgimento» (1991) και «Από τον Ευρωπαϊκό Διαφωτισμό στον Έπτανησιακό Ριζοσπαστισμό και το νέο ελληνικό κράτος» (2003). Μία έκτενης επισκόπηση του Ριζοσπαστισμού θα δημοσιευθεί προσεχώς από την Έταιρεία Κεφαλληνιακών Ιστορικών Έρευνών.

Αξιόλογα είναι επίσης τα έρμηνευτικά σχόλια του Άλυσανδράτου σε κείμενα Νεοελλήνων λογοτεχνών: Οί Θερμοπόλες του Καβάφη, τὸ Ταξίδι του Ψυχάρη, τὰ γλωσσικά του Παλαμᾶ, οἱ κοινωνικές ιδέες του Κων. Χατζόπουλου, ὁ Πραγματευτής του Γρυπάρη, ὁ χριστιανικός λυρισμός του Σικελιανού και του Βάροναλη, τὸ ἐπιτάφιο ἐπίγραμμα του Καζαντζάκη. Ἀξιοσημείωτη εἶναι ἐπίσης ἡ ἔκδοση — με ἐκτενή εἰσαγωγικά — μιᾶς μακρᾶς ἐπιστολῆς ἐνὸς ἀκροατῆ του Κοσμᾶ του Αἰτωλοῦ στὴν Κεφαλονιά (1777).

Στηνὸς συνεργάτης του Μανόλη Τριανταφυλλίδη, ὁ Γ. Ἀλυσανδράτος διατήρησε ἰσόβιο ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν γλώσσα, τὸ γλωσσικὸ ζήτημα, τὰ λεξικά και τὶς γραμματικὲς τῆς δημοτικῆς. Σαράντα σχεδὸν δημοσιεύματά του ἀναφέρονται σὲ συναφῆ ζητήματα. Σὲ πρωιμότερη ἐποχὴ τοῦ δημοτισμοῦ ἀναφέρονται πολλὲς μελέτες και ἐκδόσεις ἐπιστολῶν του — ἄδικα ξεχασμένου σήμερα — Ν. Κονεμένου, καθὼς και ποικίλα σχόλια γιὰ τὴ Συναγωγὴ νεολογισμῶν ἀπὸ τὸν Στέφ. Κουμανούδη. Ἐπανειλημμένα σχολίασε τὴ μικρὴ και τὴ μεγάλῃ Γραμματικὴ του Μανόλη Τριανταφυλλίδη (γιὰ τὸν ὁποῖο, ἄς σημειωθεῖ, ἔχει ἔτοιμη — στὰ κατάλοιπά του — ἐκτενή μελέτη γιὰ τὴ ζωὴ και τὸ

ἔργο του). Παρακολουθοῦσε ἐπίσης — συχνὰ με ἐνδιαφέρουσες κρίσεις και παρατηρήσεις — πολλὰ νεότερα ἔργα ποὺ ἀφοροῦν τὴ γλώσσα: τὸ Συντακτικὸ του Τζάρτζανου, τὴ Γραμματικὴ του Τσοπανάκη, τὸ Λεξικὸ τῆς Μεσαιωνικῆς Ἑλληνικῆς Δημῶδου Γραμματείας (1100-1669) του Κριαρᾶ και τὸ Λεξικὸ τῆς Σύγχρονης Δημοτικῆς Γλώσσας του ἰδίου.

Ὡς ἐκπαιδευτικὸς ἀσχολήθηκε συχνὰ με ἐπίκαιρα ἐκπαιδευτικὰ ζητήματα, γιὰ τὰ ὁποῖα δημοσίευε τὶς ἀπόψεις του: «Τὸ ἀκαδημαϊκὸ ἀπολυτήριον», «Τὰ νέα ἑλληνικά στη Μέση Παιδεία», «Ἡ ποίηση στὴν παιδεία» κ.ἄ.

Γιὰ τὸ σύνολο τοῦ ἔργου του βραβεύθηκε τὸ 1994 ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν και τὸ 1997 τιμήθηκε με τὸ κρατικὸ βραβεῖο λογοτεχνίας. Ἡ Ἐταιρεία Κεφαλληνιακῶν Ἑρευνῶν τοῦ ἀφιέρωσε τοὺς τόμους 7 (1998) και 8 (1999) τοῦ περιοδικοῦ τῆς Κεφαλληνιακῶν Χρονικῶν, τοῦ ὁποῖου ἄλλωστε τὴν ἐκδοτικὴ ἐπιμέλεια (ὡς τὸν 6ο τόμο) εἶχε ἀναλάβει ὁ Γ. Ἀλυσανδράτος. Τιμήθηκε ἐπίσης με ἐπιστημονικὴ ἡμερίδα (17.5.2003) ἀπὸ τὴν Ἐταιρεία Κερκυραϊκῶν Σπουδῶν και ἐκδόθηκε σχετικὸς τόμος: Τιμὴ στὸν Γιώργο Ἀλυσανδράτο, Κέρκυρα 2005. Ἄς σημειωθεῖ τέλος ὅτι ὁ Γ. Ἀλυσανδράτος ἦταν συνεργάτης τοῦ Ἑραριστῆ και γιὰ μιὰ περίοδο μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Μ.Ε.Δ.

Ἄλλὰ πέρα ἀπὸ τὶς ἐπιστημονικὲς ἐπιδόσεις και διακρίσεις ὁ Γιώργος Ἀλυσανδράτος, ὡς ἄνθρωπος, ἦταν ὑπόδειγμα ἠθους και σεμνότητος, ὑπεύθυνος πολίτης, πρόθυμος ἀρωγὸς και πολύτιμος φίλος. Ἔτσι, νομίζω, θὰ ἐξακολουθήσει νὰ ζῆ στὴ μνήμη μας. Μὴ λέγε θνάσκειν τοὺς ἀγαθοὺς.

ΕΚΑΤΟ ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ Κ. Θ. ΔΗΜΑΡΑ

Τὴν 21η Μαΐου τοῦ 2004 συμπληρώθηκαν ἑκατὸ χρόνια ἀπὸ τὴ γέννηση τοῦ Κ. Θ. Δημαρᾶ. Μὲ ποικίλα δημοσιεύματα τιμῆθηκε ἡ ἐπέτειος αὐτή.

Τὴν 21η Μαΐου κυκλοφόρησε ὁ 24ος τόμος τοῦ Ἑρανιστῆ, ἀφιερωμένος στὰ σαράντα χρόνια ἀπὸ τὴ δημοσίευση τοῦ πρώτου τόμου τοῦ περιοδικοῦ.

Στὸ κυριακάτικο φύλλο τῆς ἐφημερίδας Τὸ Βῆμα τῆς 30ῆς Μαΐου ὑπῆρχε ἀφιέρωμα στὸν Δημαρᾶ, παλαιὸ συνεργάτη τῆς ἐφημερίδας, μὲ ἄρθρα τῶν Ἀλέξανδρου Ἀργυρίου, «Ὁ διαρκέστερος συνεργάτης τοῦ “Βῆματος”», Δ. Γ. Ἀποστολόπουλου, «Ὁ μελετητῆς τοῦ Νεοελληνικοῦ Διαφωτισμοῦ», Νάσου Βαγενᾶ, «Σχέσεις μὲ τὴ γενιὰ τοῦ ’30», Mario Vitti, «Ὁ ἱστορικὸς τῆς λογοτεχνίας», Μανόλη Σαββίδη, «Μετὰ ἕναν αἰῶνα».

Στὸ ἔνθετο τῆς ἐφημερίδας Ἐλευθεροτυπία (Βιβλιοθήκη), τῆς 7ης Ἰανουαρίου 2005, ὑπῆρχε ἐκτενὲς ἀφιέρωμα στὸν Δημαρᾶ μὲ ἄρθρα τῶν Δ. Γ. Ἀποστολόπουλου, «Ὁ Κ. Θ. Δημαρᾶς καὶ ὁ Μανουὴλ Γεδεών», Ἀλέξανδρου Ἀργυρίου, «Τὰ κυλιόμενα ἐνδιαφέροντα τοῦ Κ. Θ. Δημαρᾶ», Σπ. Ἀσδραχᾶ, «Ἡ Ἀριστερά καὶ ὁ Κ. Θ. Δημαρᾶς», Ἐφης Γαζῆ, «“Συζῶ μὲ τὸ ἔργο μου”», Γιώργου Δερτιλῆ, «Ψυχρότητα, ἐγκεφαλικότητα, θερμότητα: ἡ ταλάντωση ἐνὸς ἱστορικοῦ», Diana Haas, «Οἱ ἀναμνήσεις του ἀπὸ τὸν Καβάφη», Μαριλίζας Μητσοῦ, «“Ἦσαν φαίνεται ἀκόμη τῆς ἐγκυκλοπαιδικῆς ἐποχῆς τέκνα”», Βασίλη Παναγιωτόπουλου, «Ὁ ἱστορικὸς τῆς Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας καὶ ἡ

Ἱστορία» καὶ Ἀλέξη Πολίτη, «“Δράξασθε παιδείας”».

Τέλος τὸ περιοδικὸ Ἄντι, στὰ τεύχη 848-849 (29 Ἰουλίου 2005) καὶ 850 (9 Σεπτεμβρίου 2005), παρουσίασε ἀμητὸ ἄρθρων ἀφιερωμένων στὸν Δημαρᾶ: Σπ. Ἀσδραχᾶς, «Δημαρᾶς, 1945: ἡ φάση τοῦ πολέμου», Μαρία Γυπαράκη, «Χρόματα καὶ φωτοσκιάσεις πορτρέτου λογιοσύνης», Ἐλίζα-Ἄννα Δελβερούδη, «Index», Βάσια Καραγιάννη-Καραμπελιά, «Ὁ Κ. Θ. Δημαρᾶς στὸ Νεοελληνικὸ Ἰνστιτούτο τῆς Σορβόνης — καὶ μιὰ μικρὴ ἱστορία», Βασιλικὴ Κοντογιάννη, «Τὸ ἡμερολόγιο τοῦ Στέφανου Α. Κουμανοῦδη (Μιὰ πρώτη προσέγγιση)», Αἰκατερίνη Κουμαριανοῦ, «Ἡ γενναϊὸδωρη προσφορά», Κώστας Κριμπᾶς, «Ὁ Δημαρᾶς, ὅπως τὸν θυμᾶμαι», Παναγιώτης Μουλλάς, «Ὁ Κ. Θ. Δημαρᾶς καὶ ἡ σύνθεσή», Ἰωάννα Πετροπούλου, «Τὰ ὠραῖα φυτάρια», Πόπη Πολέμη, «Ἀπὸ τὴν πρωθύστηρη στὴν ἀροστελεύτια σύνθεσή: Γιὰ τὴν Ἱστορία τῆς Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας καὶ τὸν Κωνσταντῖνο Παπαρηγόπουλο τοῦ Κ. Θ. Δημαρᾶ», Οὐρανία Πολυκανδριώτη, «Ἀπὸ τὸ ἀτομικὸ στὸ συλλογικὸ. Ἡ μελέτη τῆς ἐπιστολογραφίας ἀπὸ τὸν Κ. Θ. Δημαρᾶ», Γιώργος Τόλιας, «Τὰ σεμινάρια τοῦ Δημαρᾶ», Ἄντεια Φραντζῆ, «Κ. Θ. Δημαρᾶς σὲ πρῶτο πρόσωπο» καὶ Δ. Γ. Ἀποστολόπουλος, «Ὁ Κ. Θ. Δημαρᾶς, ὁ “Ὀμιλος Μελέτης τοῦ Ἑλληνικοῦ Διαφωτισμοῦ (Ο.Μ.Ε.Δ.) καὶ τὸ Κέντρο Νεοελληνικῶν Ἐρευνῶν (Κ.Ν.Ε.)».

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ Κ. Θ. ΔΗΜΑΡΑ, 1917-2004

Ἀπὸ τὸ «Σπουδαστήριον Νέου Ἑλληνισμοῦ» κυκλοφόρησε στὰ τέλη τοῦ 2005 τὸ ἔργο τοῦ Φίλιππου Ἡλιοῦ, Ἑργο-

γραφία Κ. Θ. Δημαρᾶ, 1917-2004, Ἀθήνα 2005 (299 σ.). Πολύτιμο βοήθημα, μὲ 2.825 λήμματα ἀναγραφῆς τῶν δημο-

σιευμάτων του Δημαρά και αναλυτικό Εύρετήριο που περιλαμβάνει ονόματα, τόπους και έννοιες. "Όπως όρθά σημειώνεται στο «Είσαγωγικό Σημείωμα»,

«ή Έργογραφία Κ. Θ. Δημαρά αποτελεί ένα συναρπαστικό ανάγνωσμα και τεκμήριο τής μελέτης του Νέου Έλληνισμού».

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΟΡΑΗ

Στα έρευνητικά έργα που είχε σχεδιάσει ο Φίλιππος Ήλιου και δέν πρόφθασε νά τά ολοκληρώσει ήταν και μιá «Βιβλιογραφία Κοραή», ή όποία θά περιλάμβανε όχι μόνο ό,τι ο Κοραής είχε γράψει και δημοσιεύσει αλλά και ό,τι είχε γραφτεί γι' αυτόν από τήν εποχή του ως τό 1984.

Στά κατάλοιπα του Ήλιου βρέθηκαν

δεκαπέντε φάκελοι μέ τό υλικό που είχε συγκεντρώσει. Ο Ο.Μ.Ε.Δ., μέ τή σύμφωνη γνώμη τής οίκογένειας, ανέλαβε νά συμπληρώσει και νά δημοσιεύσει αυτό τό έργο ύποδομής που θά αποτελέσει, άσφαλώς, πολύτιμο βοήθημα για τούς μελετητές του Νεοελληνικού Διαφωτισμού.

2006: ΔΙΑΚΟΣΙΑ ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΒΟΥΛΓΑΡΗ

Τό 2006 συμπληρώνονται διακόσια χρόνια από τό θάνατο του Ευγένιου Βούλγαρη και όπως είναι φυσικό προγραμματίζονται νά γίνουν κάποιες εκδηλώσεις σέ πόλεις μέ τίς όποιες συνέδεσε τό όνομά του. Στην Κέρκυρα για παράδειγμα, τή γενέτειρά του, τό Τμήμα

Ίστορίας του Ίονιου Πανεπιστημιού έτοιμάζει ένα Συνέδριο. Ανάλογη εκδήλωση έτοιμάζεται στην Άγία Πετρούπολη, πόλη στην όποία έζησε και δημοσίευσε ο Βούλγαρης, εκδήλωση στην όποία ζητήθηκε από τον Ο.Μ.Ε.Δ. νά έχει τήν επιστημονική φροντίδα.

ΤΟ 12ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟ (Montpellier 8-15 Ίουλίου 2007)

Τό 12ο Διεθνές Συνέδριο για τό Διαφωτισμό ανέλαβε νά τό διοργανώσει ή Γαλλική Έταιρεία. Θά συνέλθει στο Montpellier από τίς 8 ως τίς 15 Ίουλίου 2007 μέ τή συνεργασία των τριών πανεπιστημιών του Μομπελιέ. Τό θέμα του Συνεδρίου είναι «Sciences, Techniques et Cultures au XVIIIème siècle / Knowledge, Techniques and Cultures in the 18th Century». Οι εργασίες του Συνε-

δρίου θά γίνουν στο Συνεδριακό Κέντρο «Corum» που βρίσκεται στο κέντρο τής πόλης.

Στή Γραμματεία του Ο.Μ.Ε.Δ. υπάρχει υλικό που αφορά τό Συνέδριο και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου, ό όποιος μπορεί νά άπευθύνεται και στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Συνεδρίου:

<http://www.congreslumieres2007.org>